

Eindverslag overleg en inspraak

1. Inleiding

Op grond van de gemeentelijke inspraakverordening en de bepalingen in artikel 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht heeft het voorontwerpbestemmingsplan Windpark Zierikzee de inspraakprocedure doorlopen.

Op grond van artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (hierna: Bro) is het voorontwerpbestemmingsplan voorgelegd aan de wettelijk vereiste overleginstanties. Daarnaast hebben enkele andere instanties en organisaties de mogelijkheid gekregen op het voorontwerpbestemmingsplan te reageren.

Deze notitie beschrijft de resultaten van de inspraak- en vooroverlegprocedure van dit voorontwerpbestemmingsplan. Daarbij is – indien van toepassing – aangegeven op welke wijze het ontwerpbestemmingsplan wordt aangepast ten opzichte van het voorontwerpbestemmingsplan.

Naast de aanpassingen naar aanleiding van de reacties uit vooroverleg worden ook de aanpassingen voorgesteld naar aanleiding van ambtelijke overwegingen.

2. Overleg

In november 2010 is het voorontwerpbestemmingsplan conform artikel 3.1.1 van het Bro voor overleg toegezonden naar de volgende betrokken bestuursorganen en organisaties:

- Provincie Zeeland
- Waterschap Zeeuwse Eilanden (Waterschap Scheldestromen)
- Rijkswaterstaat
- VROM-inspectie
- Ministerie van defensie
- Veiligheidsregio Zeeland
- Delta Nuts
- KPN
- Dorpsraad Ouwerkerk
- Natuur- en Vogelwacht
- Nationaal Park Oosterschelde
- Zeeuwse Milieufederatie
- Stichting Dorp, Stad en Land
- Vereniging Stad en Lande van Schouwen- Duiveland.

Hieronder zijn de reacties van de vooroverlegpartners samengevat weergegeven en voorzien van een reactie c.q. beantwoording. De reacties hebben geen aanleiding gegeven tot het aanpassen van de regels van het bestemmingsplan, wel is de toelichting op enkele onderdelen aangevuld of verbeterd. De wijzigingen in de toelichting zijn per vooroverlegreactie aangegeven.

O-1 VROM-inspectie

Reactie:

Het plan geeft geen aanleiding tot het maken van opmerkingen.

Beantwoording gemeente:

De reactie wordt voor kennis aangenomen.

Conclusie: de reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-2 Stichting Dorpsraad Ouwerkerk

Reactie:

De Dorpsraad zal geen gebruik maken van de gelegenheid om advies uit te brengen.

Beantwoording gemeente:

De reactie wordt voor kennis aangenomen.

Conclusie: de reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-3 Vereniging Stad en Lande Schouwen-Duiveland

Reactie:

- a. Zicht op aanlandingspunt van Zeelandbrug dient niet nog meer te worden verstoord.
- b. Open landschap wordt verstoord en er treedt horizonvervuiling op vanaf diverse punten op het eiland
- c. Er zal geluidsoverlast optreden.
- d. Er zijn effecten op vogeltrek.
- e. Verevening zou moeten plaatsvinden.
- f. Provincie verplicht niet tot medewerking, beter alleen windturbines in de 4 concentratiegebieden; Advies: plaats de windturbines op Neeltje Jans of de Roggeplaat.
- g. Het quotum voor windenergie is per provincie geregeld, niet per gemeente zodat ook rekening kan worden gehouden met locatie buiten de gemeentegrenzen.
- h. De ruimtelijke kwaliteit moet worden bewaakt en daar passen windturbines aan de Gouweveerse Zeedijk niet bij.

Beantwoording gemeente:

- a. De windturbines sluiten aan bij het aanlandingspunt van de Zeelandbrug bij Zierikzee en accentueren daarmee het aanlandingspunt. Naar onze mening is er geen sprake van verstoring van het aanlandingspunt. De landschappelijke effecten vanuit verschillende punten in de omgeving zijn met visualisaties in beeld gebracht en naar onze mening aanvaardbaar. De openheid van het landschap wordt niet onaanvaardbaar aangetast omdat windturbines ranke bouwwerken zijn die het zicht op het landschap erachter nauwelijks of niet beperken of wegnemen. Het landschap blijft open, zij het dat er aan de horizon windturbines zichtbaar zullen worden.
- b. Zie vorige antwoord.
- c. De normen voor geluidbelasting van gevoelige objecten wordt niet overschreden. Dat mogelijk maatregelen moeten worden getroffen bij toepassing van een bepaald type windturbine doet daar niet aan af. Bij andere activiteiten zijn vaak ook maatregelen nodig om te voldoen aan de geldende geluidsnormen. Dat maakt deze activiteiten niet minder aanvaardbaar. Overigens blijkt uit de nieuwe akoestische rapportage die is opgesteld vanwege de landelijke wijziging in normering en methodiek voor het bepalen van geluidhinder van windturbines dat alle onderzochte windturbines voldoen zonder dat maatregelen noodzakelijk zijn.
- d. De effecten op natuur en in het bijzonder vogels zijn door een deskundig bureau onderzocht. De effecten blijken verwaarloosbaar en de provincie Zeeland heeft op 10 november 2010 een ontwerp van de vergunning ingevolge de Natuurbeschermingswet 1998 ter inzage gelegd waar tevens uit blijkt dat de effecten aanvaardbaar zijn.
- e. De vereveningsplicht is niet van toepassing op de realisatie van windturbines, aldus de provincie. Er is dus geen wettelijke basis om deelname aan het vereveningsfonds af te dwingen. Bovendien zouden we dan deze locatie benadelen ten opzichte van andere inmiddels benutte locaties binnen onze gemeente maar ook in de gehele provincie.
- f. Het is juist dat de gemeente niet verplicht is om mee te werken aan windturbines op deze locatie. Het is echter al jaren beleid van de gemeente om wel mee te werken aan deze locatie, mits de gevolgen voor natuur, landschap en hinder aanvaardbaar zouden zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat de gevolgen aanvaardbaar zijn zodat de gemeente uit eigen beweging en niet op aandringen van de provincie, wil meewerken aan dit initiatief.
- g. Het is juist dat er geen gemeentelijk quotum geldt voor het opwekken van duurzame energie. De provincie heeft een minimum quotum in het beleid opgenomen. Zoals in het vorige antwoord opgemerkt is er geen verplichting om binnen de gemeentegrenzen mee te werken aan windenergieprojecten. De gemeente heeft echter gekozen om dat wel te doen, onder meer op onderhavige locatie. Het provinciaal quotum is niet leidend om aan deze locatie mee te werken, wel de wens van de gemeente om, mits binnen de randvoorwaarden aanvaardbaar en uitvoerbaar, deze locatie te benutten voor het opwekken van duurzame energie.
- h. Zoals hiervoor bij a. is aangegeven passen de windturbines naar onze mening wel in het landschappelijke beeld. De ruimtelijke kwaliteit wordt niet nadelig beïnvloed door het markeren van het aanlandingspunt van de Zeelandbrug.

Conclusie:

De reactie onder c. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-4 Natuur- en vogelwacht Schouwen-Duiveland

Reactie:

- a. Landschapsaantasting nabij Oosterschelde.
- b. De natuur en het grotendeels gave buitengebied vormen de kernwaarden voor toerisme, wonen en vestigen. De windturbines vernietigen dat groene kapitaal.
- c. Het provinciale beleid leidt tot invulling van de 4 concentratiegebieden, waaronder Roggeplaat dat nog niet vol is.
- d. Besluitvorming in het verleden (de pijplijnprojecten) staat haaks op de actuele landschappelijke benadering.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij O-3 a.
- b. De windturbines zullen invloed hebben op het landschap en daarmee de landschappelijke beleving. Dat er sprake is van vernietiging van het groene kapitaal kan de gemeente niet onderschrijven. Windturbines brengen een eigen kwaliteit aan het landschap. De windturbines markeren het aanlandingspunt van de Zeelandbrug bij Zierikzee en vormen daarmee een expliciet landschapselement met waarde.
- c. Het vigerende provinciale beleid is opgenomen in het Omgevingsplan Zeeland 2006-2012 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Zeeland. Daarin is deze locatie voor windturbines expliciet aangeduid zowel op de kaart als in de tekst. De interpretatie van het provinciaal beleid in de reactie is daarom te beperkt. Zie verder hiervoor bij O-3 f.
- d. Windenergieprojecten zijn al sinds jaar en dag in ontwikkeling, zowel in het beleid van Rijk, provincie Zeeland als de gemeente Schouwen-Duiveland. Het is gebruikelijk dat bij nieuwe inzichten reeds in ontwikkeling genomen projecten worden voortgezet mits ze aanvaardbaar zijn. Deze specifieke locatie past al sinds jaar en dag binnen het beleid van de provincie en de gemeente zodat een bestemmingsplanwijziging in de rede ligt. Naar onze mening past dit project overigens nog steeds in de huidige landschappelijke benadering omdat er sprake is van een markeringslocatie.

Conclusie: de reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-5 ZMF

Reactie:

- a. Er bestaat voorkeur voor windturbines in grote parken.
- b. Windparken moeten aansluiten bij infrastructuur en bedrijvigheid en niet bij natuur.
- c. Windturbines zijn niet gewenst langs de Oosterschelde en is in strijd met provinciaal beleid (concentratie en zonering).
- d. Locatie is niet opgenomen op de provinciale kaart voor windparken.

Beantwoording gemeente:

- a. Het beleid van de provincie Zeeland voorziet zowel in concentratiegebieden voor windturbines als in locaties voor kleinere windparken. Onderhavige locatie is opgenomen op de kaart voor windturbinelocaties zoals die is opgenomen in het Omgevingsplan Zeeland 2006-2012 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Zeeland. De gemeente heeft in het beleid opgenomen dat aan deze locatie nog zal worden meegewerkt en niet meer aan andere nieuwe windturbineparken.
- b. Dit windpark sluit aan bij de aanlanding van de Zeelandbrug en er is dus naar onze mening wel degelijk aansluiting bij infrastructuur. Bovendien is de noordelijke windturbine gelegen nabij het toekomstige bedrijventerrein Business Park waardoor tevens aansluiting plaatsvindt bij bedrijvigheid.
- c. Het provinciaal beleid voorziet expliciet in de benutting van deze locatie voor windturbine zodat strijd met het provinciaal beleid niet aan de orde is. De windturbines zijn gelet op de effecten naar onze mening wel gewenst op onderhavige locatie nabij de Oosterschelde.
- d. De locatie is wel degelijk opgenomen op de provinciale kaart voor windparken in het Omgevingsplan 2006-2012 en de Provinciale Ruimtelijke Verordening Zeeland en wel onder nummer 9B.

Conclusie: de reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-6 Nationaal Park Oosterschelde

Reactie:

- a. De locatie voldoet aan het provinciaal ruimtelijk beleid.

- b. Het Beheers- en inrichtingsplan Nationaal Park Oosterschelde voorziet in windturbines bij grote infrastructurele werken die daarmee worden gemarkeerd.
- c. Gelet op a. en b. is er geen aanleiding om een reactie in te dienen.

Beantwoording gemeente:

De gehele reactie wordt voor kennis aangenomen.

Conclusie: de reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-7 Provincie Zeeland

Reactie:

- a. De locatie voldoet aan het provinciaal ruimtelijk beleid.
- b. Er ontbreekt aandacht aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening Zeeland.
- c. Er is voldoende aandacht besteed aan ecologie en landschap.

Beantwoording gemeente:

De onderdelen a en c worden voor kennis aangenomen. De aandacht aan de Provinciale Ruimtelijke Verordening Zeeland is alsnog opgenomen.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de toelichting.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-8 Waterschap Scheldestromen

Reactie:

- a. De waterparagraaf bevat de relevante thema's
- b. Voor de aansluiting op de Gouweveerse Zeedijk is wegens de Wegenverordening Zeeland een omgevingsvergunning vereist
- c. Voor het passeren van de wegsloot is een watervergunning vereist

Beantwoording gemeente:

- a. De reactie wordt voor kennis aangenomen.
- b. Bij de uitvoering van het project zal daarmee rekening worden gehouden. Het staat de ontwikkeling en het bestemmingsplan niet in de weg.
- c. Zie vorig antwoord.

Conclusie: de reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

O-9 Veiligheidsregio Zeeland

Reactie:

- a. Er ontbreken de beoordeling van groepsrisico en de mogelijkheid van domino-effecten ten aanzien van gevaarlijke stoffen over de N59 (hoewel naar verwachting minimaal).
- b. Op bouwplanniveau zal de brandweer nog toetsen op algemene veiligheidsaspecten zoals bluswatervoorzieningen, bereikbaarheid en brandveiligheid.

Beantwoording gemeente:

- a. De toelichting bij het ontwerpbestemmingsplan is hierop aangepast.
- b. Bij de uitvoering van het project zal daarmee rekening worden gehouden. Het staat de ontwikkeling en het bestemmingsplan niet in de weg.

Conclusie:

De reactie onder a. leidt tot aanpassing van de toelichting.

De reactie onder b. leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

3. Overleg

Op grond van de gemeentelijke inspraakverordening dient de gemeente de inwoners te betrekken bij de voorbereiding van grotere plannen op ruimtelijk gebied. Het voorontwerpbestemmingsplan Windpark Zierikzee heeft in verband daarmee 26 november 2010 tot en met 6 januari 2011 in het gemeentehuis en digitaal ter visie gelegen. Op 6 december 2010 heeft een informatieavond plaatsgevonden. Tijdens deze avond is een korte presentatie gegeven. Op een informele wijze kon het voorontwerpbestemmingsplan bekeken worden, er konden vragen worden gesteld en er kon een reactie op het voorontwerp worden gegeven. Bij de presentatie is kort ingegaan op het voortraject van dit initiatief en is een toelichting gegeven over de planologische procedure en de stappen die in de procedure nog moeten worden gezet.

Er zijn 20 schriftelijke inspraakreacties ontvangen waarvan er 1 te laat was ingediend en er 1 weer is ingetrokken. Er zijn geen mondelinge inspraakreacties ingediend. De reacties hebben geen aanleiding gegeven tot het aanpassen van de regels, wel is de toelichting op details aangevuld of verbeterd. De wijzigingen in de toelichting zijn per inspraakreactie aangegeven.

Hieronder zijn de inspraakreacties samengevat weergegeven en voorzien van een beantwoording.

I-1 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Ontsierend voor landschap.
- b. Geluidsoverlast.
- c. Nadelig voor recreatie.
- d. Versnippering overlastgevende projecten.
- e. Onttrekken landbouwgrond.
- f. Belemmering om te genieten van de natuurgeluiden.
- g. Verbreken van de stilte in een natuurgebied.
- h. Het is onnodig i.v.m. overcapaciteit opwekken energie.
- i. Past niet in doelstellingen Nationaal Park Oosterschelde.
- j. Er zijn alternatieve locaties.
- k. Waardevermindering woningen – planschade.

Beantwoording gemeente:

- a. De landschappelijke aspecten zijn van groot belang geweest bij de afwegingen over dit plan. Daarom is uitgebreid onderzoek gedaan naar de mogelijke gevolgen. Het deskundigenrapport is als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan opgenomen. De daaruit volgende landschappelijke consequenties die onmiskenbaar zullen optreden, vinden wij aanvaardbaar en passend bij het gebied, meer in het bijzonder de Zeelandbrug waarvan de aanlanding op ons eiland met dit windpark wordt gemarkeerd.
- b. Uit akoestisch onderzoek, waarvan de rapportage is opgenomen als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan, blijkt dat voor geluidsoverlast niet hoeft te worden gevreesd. Het initiatief voldoet zowel aan de tot voor kort geldende normen (WNC40) als de sinds 1 januari 2011 geldende normen (L_{den} 47 dB en L_{night} 41 dB). Dat betekent overigens niet dat de windturbines niet hoorbaar zullen zijn bij de woningen waar (net) aan de wettelijke norm wordt voldaan. De beleving van geluid afkomstig van de windturbines is persoonlijk en de ervaring ervan is subjectief. Het voldoen aan de normen betekent wel dat de geluidbelasting bij die norm als algemeen aanvaardbaar is aangemerkt.
- c. De toeristen zijn bekend met en gewend aan de aanwezigheid van windmolens in Zeeland zodat een nadelige invloed van de windturbines op de recreatieve sector niet voor de hand ligt. Zeker omdat binnen de akoestische invloedssfeer van de windturbines geen verblijfsrecreatie aanwezig is. De meest nabijgelegen verblijfsrecreatie ligt dusdanig ver weg dat hooguit sprake zou kunnen zijn van enige slagschaduw hinder die binnen de wettelijke normen voor woningen zal blijven.
- d. Dit project veroorzaakt op zich geen overlast voor omwonenden. Van versnippering van overlastgevende projecten is daarom geen sprake. Overigens menen wij dat een locatie met 4 windturbines nog steeds een concentratie van windturbines is, in tegenstelling tot solitaire windturbines.
- e. De eigenaren van de percelen die voor een klein gedeelte worden onttrokken aan landbouw hebben daar zelf om verzocht. Bovendien gaat slechts een beperkt areaal verloren omdat tot aan de fundering van de windturbines en tot aan de rand van de kraanopstelplaatsen en wegen, het agrarisch gebruik onbelemmerd kan worden voortgezet.

- f. De windturbines zullen in de directe nabijheid duidelijk kunnen worden ervaren. Op iets grotere afstand zullen echter de achtergrondgeluiden de boventoon voeren. Dat op bepaalde locaties in de nabijheid van de windturbines natuurgeluiden worden overstemd is inherent aan deze ontwikkeling maar aanvaardbaar.
- g. De stilte in het natuurgebied Oosterschelde zal niet worden verstoord. De windturbines veroorzaken op de rand van de Oosterschelde nog wel een geluidsbelasting die net boven het achtergrondgeluidniveau ligt, maar dat is in het natuurgebied snel andersom: de natuurgeluiden overheersen daar omdat de afstand tot de windturbines groter is.
- h. Nut en noodzaak van windenergie staan niet ter discussie. Er bestaat een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid om het opwekken van duurzame energie te ondersteunen en daar waar mogelijk aan mee te werken. Onze gemeente neemt die verantwoordelijkheid met de invulling van deze locatie.
- i. De windturbines zijn gelegen buiten de Oosterschelde. Er is geen strijd met de doelstellingen voor de Oosterschelde, zo blijkt ook uit de reactie in het kader van het vooroverleg van vooroverlegpartner Nationaal Park Oosterschelde onder O-6.
- j. Dat er mogelijk alternatieve locaties zijn betekent niet dat deze locatie niet zou moeten worden benut.
- k. Naar onze mening zal er geen of nauwelijks waardedaling van onroerende zaken in de omgeving plaatsvinden zodat planschade, als dat al zal optreden, beperkt zal zijn. Met de initiatiefnemer zijn afspraken gemaakt over het vergoeden van die planschade. De gemeente loopt daarbij geen risico. Naar aanleiding van de inspraak is voor de zekerheid alsnog door een deskundig bureau een planschaderisicoanalyse uitgevoerd. Daaruit is gebleken dat er naar verwachting nauwelijks of geen planschade zal optreden. De analyse is als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan gevoegd.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De reactie onder k. leidt tot aanpassing van de bijlagen (opnemen van planschade risicoanalyse) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-2 Dhr./Mw. ...en inhoudelijk gelijklopende inspraakreactie

I-3 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. De molens dissoneren met de omgeving vanwege grootte en ligging.
- b. Teruggang toerisme omdat toerist andere gebiedskeuze maakt.
- c. Strijdig met Natura2000 in relatie tot Oosterschelde.
- d. Planschade.
- e. Horizonvervuiling.
- f. Geluidshinder en lichthinder.
- g. Er is geen aansluiting op landelijk stroomnet.
- h. Er bestaat geen noodzaak of voordeel om op deze locatie windenergie op te wekken.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 a. Aanvullend daarop kan worden opgemerkt dat qua grootte aansluiting is gezocht bij de maatvoering zoals die ook aan de overzijde van de Zeelandbrug is gehanteerd. Daarbij zijn windturbines met een ashoogte van circa 80 meter en een rotordiameter van circa 90 meter geplaatst. Dezelfde categorie of "klasse" windturbines worden met het onderhavige bestemmingsplan aan de Gouweveerse Zeedijk mogelijk gemaakt. Uit de visualisaties blijkt dat de gekozen grootte weliswaar leidt tot een zichtbaarheid tot op grote afstand maar dat zulks bij de hier aan de orde zijnde markeringslocatie ook gewenst is. De landschappelijke effecten zijn wat de gemeente betreft, ook met de toegestane maatvoering van de windturbines, aanvaardbaar.
- b. Zie antwoord bij I-1 c.
- c. Uit het natuuronderzoek dat als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan is gevoegd blijkt dat de gevolgen voor de natuur, in het bijzonder het Natura2000-gebied Oosterschelde verwaarloosbaar zijn. Zulks blijkt ook uit het op 10 november 2010 door de provincie Zeeland bekendgemaakte ontwerp voor de vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet 1998. Er is dus geen strijdigheid met natuurbelangen.
- d. Zie antwoord bij I-1 k.
- e. Zie antwoord bij I-1 a.
- f. Uit onderzoek door een deskundige is gebleken dat wordt voldaan aan de voorheen geldende maar ook sinds 1 januari 2001 geldende wettelijke normen voor geluid- en slagschaduwshinder voor de woningen in de omgeving. Wellicht zullen de windturbines in bepaalde gevallen hoorbaar zijn, maar ze zullen niet leiden tot overlast. De beleving van geluid afkomstig van de windturbines is persoonlijk en de ervaring ervan is subjectief. Het voldoen aan de normen betekent wel dat de geluidbelasting bij die norm als algemeen aanvaardbaar is aangemerkt.

Lichthinder door schittering van de zon op de rotorbladen zal niet optreden omdat wettelijk is voorgeschreven dat anti-reflecterende coating moet worden gebruikt. Slagschaduwhinder zal bij woningen beperkt blijven tot hooguit circa 5,6 uur per jaar zo is wettelijk voorgeschreven. Uit onderzoek blijkt dat afhankelijk van het type windturbine, bij in totaal 3 tot 5 woningen aan de Gouweveerseweg en Boterhoekseweg zonder het treffen van maatregelen vaker slagschaduw zal plaatsvinden dan de wettelijke norm van maximaal circa 5,6 uur per jaar. Uit de milieuregelgeving vloeit dan voort dat automatische stilstandvoorzieningen moeten worden aangebracht om de voorkomen dat de norm wordt overschreden. Dat zal betekenen dat de betreffende windturbine die verantwoordelijk is voor slagschaduw op een woning automatisch wordt stilgezet gedurende de momenten dat slagschaduw op de woning zou kunnen vallen als de maximale hinderduur al is bereikt.

- g. In het ontwerpbestemmingsplan is aangegeven dat op relatief korte afstand een aansluiting op het landelijk elektriciteitsnet mogelijk is. Overigens is de netbeheerder verplicht om de windturbines aan te sluiten op het landelijke net, hoe groot de afstand ook is.
- h. Zie antwoord bij I-1 h en O-3 f en g. Aanvullend: de locatie is gelegen aan de Oosterschelde en heeft in zoverre wel degelijk voordeel dat er goede windcondities bestaan waardoor er een rendabele exploitatie mogelijk is. Deze locatie is daarmee een wenselijke locatie. Er is geen directe noodzaak om deze locatie voor het opwekken van windenergie te benutten op de wijze zoals dat nu in het ontwerpbestemmingsplan is opgenomen, maar wel een indirecte noodzaak: op grond van het provinciaal beleid is deze locatie gekwalificeerd als te benutten locatie en gelet op de doelstellingen van rijk en provincie zou deze locatie dan ook moeten worden benut.

Conclusie:

De reactie onder d. leidt tot aanpassing van de bijlagen (opnemen van planschade risicoanalyse) en de toelichting op dit punt.

De reactie onder f. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-4 Dhr./Mw.

Reactie:

- a. Het gebied ligt dichtbij het Nationaal Watersnood Museum, Krekengebied, inlagen, boerderijen, woningen, recreatie en recreatieverblijven.
- b. Recreatie zal teruglopen omdat toerist andere gebiedskeuze maakt.
- c. Aantasting woon- en leefklimaat.
- d. Landschapsontsiering.
- e. Strijdig met Natura2000 in relatie tot Oosterschelde.
- f. Windenergie beter centreren i.p.v. verspreiden.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 a.
- b. Zie antwoord bij I-1 c.
- c. Dat het woon- en leefklimaat kan wijzigen door de windturbines wordt onderkend. De gevolgen zullen echter beperkt zijn. Zie verder antwoord bij I-2 & I-3 f.
- d. Zie antwoord bij I-1 a.
- e. Zie antwoord bij I-2 & I-3 c.
- f. De aanwezigheid van 4 windturbines met een vermogen tot maximaal 3,6 MW en dus maximaal 14,4 MW in totaliteit is naar onze mening geen verspreiding. Voor de gemeente is dit juist een concentratie van windturbines op deze locatie, net als op de Roggeplaat. Daarmee blijft het eiland verder vrij van windturbines. Bovendien is de energieproductie aanmerkelijk in relatie tot gebruik op het eiland en dus zeker relevant. Dat er wellicht concentratie in grotere parken zoals in het Sloegebied mogelijk is, betekent niet dat deze locatie daarom niet benut hoeft te worden.

Conclusie:

De reactie onder c. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-5 Dhr./Mw.

Reactie:

- a. Afnemen woongenot door horizonvervuiling op 600 meter van mijn woning.
- b. Met zuidwestenwind constant lawaai.
- c. Optreden van slagschaduwhinder, ook voor het vee op de Groene dijk op 200 meter van het windmolenpark.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 a. Overigens zijn de windturbines niet op 600 meter van de woning gelegen. De meest nabijgelegen windturbine ligt op een afstand van 1 kilometer van de woning. De landschappelijke effecten zijn ook op die afstand aanvaardbaar.
- b. Zie antwoord bij I-2 & I-3 f. De woning van inspreker ligt overigens op een afstand van 1 kilometer van de meest nabij gelegen windturbine waardoor zonder twijfel aan de wettelijke normen voor geluid en slagschaduw zal worden voldaan. Indien wordt voldaan aan deze wettelijke normen is er sprake van een algemeen geaccepteerde en aanvaardbare situatie. De beleving van de geluidbelasting die (net) aan de wettelijke norm voldoet is persoonlijk. Juist daarom zijn wettelijke normen gesteld om objectief vast te leggen wat de aanvaardbare geluidbelasting mag zijn. Bij het onderzoek of aan de wettelijke normen voor geluid wordt voldaan wordt ook de verdeling van de windrichtingen (gemiddeld per jaar) betrokken. Mogelijk zal er bij zuidwestenwind dus een hogere geluidbelasting optreden dan bij een andere windrichting, maar de geluidbelasting zal ook in die situatie voldoen aan de wettelijke norm. De geluidscontour voor de geluidbelasting die 5 dB onder de wettelijke norm ligt, is overigens kleiner dan 1 kilometer. Dat betekent dat de geluidbelasting op de woning van inspreker ten minste 5 dB onder de wettelijke norm zal liggen. Het staat daarmee vast dat inspreker, naar de objectieve normen beschouwd, geen geluidsoverlast zal ondervinden. De beleving van geluid afkomstig van de windturbines is evenwel persoonlijk en de ervaring ervan is subjectief. Het voldoen aan de normen betekent wel dat de geluidbelasting bij die norm als algemeen aanvaardbaar is aangemerkt. Nu de geluidbelasting zelfs ten minste 5 dB daaronder zal liggen is dit zonder meer aanvaardbaar.
- c. Zie antwoord bij I-2 & I-3 f. Met betrekking tot hinder voor vee: er is geen aanleiding om te veronderstellen dat windturbines enig nadelig effect hebben op vee. Windturbines staan al sinds jaar en dag met name in de agrarische omgeving en weilanden zonder dat negatieve effecten op het vee bekend zijn geworden.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt. De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-6 Dhr./Mw. ... en gelijklopende reactie

I-7 Dhr./Mw....

Reactie:

- a. Locatie ongeschikt o.m. vanwege (burger)woningen.
- b. Geluid- en slagschaduwoverlast leidt tot gezondheidsklachten.
- c. Open landschap wordt aangetast.
- d. Ondernemers Businesspark krijgen extra welstandseisen vanwege aanzicht Zierikzee; hoe kunnen windmolens dan wel passen?
- e. De gemeente is niet verplicht mee te werken op grond van provinciaal beleid.
- f. Als het doorgaat zouden de initiatiefnemers moeten bijdragen aan het vereveningsfonds.
- g. De provincie ziet de windturbines het liefst geplaatst in concentratiegebieden.

Beantwoording gemeente:

- a. Nederland is een dichtbevolkt gebied. Er zijn gebieden waar de bevolkingsdichtheid wat lager is, zoals in buitengebieden. Dat is in de Gouweveerpolder ook zo. Dat betekent echter niet dat elke activiteit die effect heeft op de omgeving daar moet worden geweerd. Activiteiten die door de inwoners van het gebied zelf worden ontplooid, een maatschappelijke grondslag hebben en bovendien niet zullen leiden tot overlast voor de overige bewoners en gebruikers van het gebied kunnen in dat geval daarom juist wel aanvaardbaar zijn. De gevolgen voor de (burger)woningen in de Gouweveerpolder en Ouwkerk zijn aanvaardbaar, dus is de locatie op zich wel geschikt.
- b. Aangenomen moet worden dat de normen voor geluid- en slagschaduw zoals opgenomen in de nationale regelgeving die specifiek voor windturbines is opgesteld en onlangs per 1 januari 2011 is gewijzigd, niet leiden tot gezondheidsklachten.
- c. Zie antwoord bij I-1 a. Verder: De openheid van het landschap wordt niet onaanvaardbaar aangetast omdat windturbines ranke bouwwerken zijn die het zicht op het landschap erachter nauwelijks of niet beperken of wegnemen. Het landschap blijft open, zij het dat er aan de horizon windturbines zichtbaar zullen worden.
- d. Zie antwoord bij I-1 a. Verder: Windturbines moeten ook voldoen aan redelijke eisen van welstand. Een bouwaanvraag wordt daar te gelegener tijd ook aan getoetst.
- e. Het is juist dat de gemeente niet verplicht is om mee te werken aan windturbines op deze locatie. Het is echter al jaren beleid van de gemeente om wel mee te werken aan deze locatie, mits de gevolgen voor natuur, landschap

en hinder aanvaardbaar zouden zijn. Uit de onderzoeken blijkt dat de gevolgen aanvaardbaar zijn zodat de gemeente uit eigen beweging en niet op aandringen van de provincie, wil meewerken aan dit initiatief.

- f. De vereveningsplicht is niet van toepassing op de realisatie van windturbines, aldus de provincie. Er is dus geen wettelijke basis om deelname aan het vereveningsfonds af te dwingen. Bovendien zouden we dan deze locatie benadelen ten opzichte van andere inmiddels benutte locaties binnen onze gemeente maar ook in de gehele provincie.
- g. De provincie heeft beleid ontwikkeld (Omgevingsplan 2006-2012) en regels opgesteld (Provinciale Ruimtelijke Verordening Zeeland) waar zij windturbines aanvaardbaar acht en onder welke voorwaarden. De provincie erkent daarbij dat er verschillende soorten locaties zijn. Er zijn concentratiegebieden waar zonder meer windturbines zijn toegestaan maar er zijn ook zogenaamde "Overige locaties" waar onder voorwaarden ook windturbines aanvaardbaar zijn, mede vanwege toezeggingen die in het verleden zijn gedaan. Los van die toezeggingen die ook voor deze locatie al sinds eind jaren negentig zijn gedaan, is deze locatie een markeringslocatie en vanuit dat oogpunt nog steeds een gewenste locatie. De markering van de aanlanding van de Zeelandbrug in Noord-Beveland heeft al plaatsgevonden door de plaatsing van de huidige generatie windturbines, Onderhavige locatie is de logische tegenhanger van die markering op Schouwen-Duiveland.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt. De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-8 Dhr./Mw. ...

Inspreker heeft aanvankelijk een reactie ingezonden maar later weer ingetrokken. De reactie wordt als niet ingezonden beschouwd.

I-9 Dhr.Mw. ...

Reactie:

- a. Aantasting landschappelijke kwaliteiten, historisch karakter Zierikzee en ruimtelijke beleving eiland. De hoogte past niet bij het landschap. De windturbines bij Herkingen worden beleefd als windturbines in onze polder.
- b. Er zijn al genoeg locaties voor windmolens, zoals de Deltadammen en Neeltje Jans
- c. Er is al voldaan aan de provinciale doelstellingen.
- d. De ontwikkeling van getijdenenergie maakt windmolens overbodig.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 a. Verder: De ruimtelijke beleving wordt mogelijk beïnvloed. Wij achten de effecten op het landschap en daarmee de invloed op het historisch karakter van Zierikzee en de ruimtelijke beleving van het eiland echter aanvaardbaar.
- b. Deze locatie staat al lang op de nominatie om te worden gebruikt voor het opwekken van windenergie. Duurzame energie is belangrijk voor de maatschappij en als gemeente nemen we daarin onze verantwoordelijkheid. Zie verder ook de antwoorden bij I-1 h, I-4 f en I-6 & I-7 e.
- c. Zie vorige antwoord. Overigens is de provinciale doelstelling dat er reeds in 2010 minimaal 250 MW aan windenergievermogen is gerealiseerd. In november 2010 is Provinciale Staten van Zeeland geïnformeerd over de stand van zaken qua realisatie van windenergie in Zeeland. In deze memo is opgenomen dat in oktober 2010 binnen Zeeland in totaal 205 MW opgesteld windenergievermogen is gerealiseerd. Er waren 2 projecten in aanbouw waardoor eind 2010 224 MW zou zijn gerealiseerd. Daarmee is de doelstelling van minimaal 250 MW gerealiseerd vermogen niet gehaald. De memo vermeldt ook de in 2012 voorgenomen bouw op Neeltje Jans en de Roggeplaat met een netto vermogen van 13 MW. Voor het overige worden projecten in Reimerswaal, Veere, Vlissingen, Borssele en Tholen genoemd maar ook Schouwen-Duiveland met de locatie Gouweveerse Zeedijk. Alle in de memo opgenomen projecten tezamen kunnen leiden tot een totaal opgesteld vermogen windturbines van circa 450 MW in de toekomst. Op 26 november 2010 is deze memo besproken in de provinciale Commissie Ruimte, Ecologie en Water. Daaruit blijkt dat de provincie niet inzet op locatie in zee "omdat uit het overzicht blijkt dat de 400 MW op de bestaande locaties gerealiseerd kan worden. Het beleid van de provincie is dus om in de toekomst ten minste 400 MW aan opgesteld windenergievermogen te realiseren. Die doelstelling is nog niet bereikt.
- d. Dat andere vormen van duurzame energie in opkomst en ontwikkeling zijn betekent niet dat het opwekken van duurzame energie met windturbines overbodig is. Elke technologie zal een ontwikkeling doormaken. Op dit moment is windenergie verreweg de meest efficiënte vorm van opwekken van duurzame energie, zowel in omvang als qua kosten. In het rijksbeleid is daarom ook opgenomen dat energieproductie door windturbines relatief goedkoop is en het meest geschikt om de kabinetsdoelstellingen op korte en middellange termijn te

realiseren (bron: de groei van windenergie op land, juni 2009, rijksoverheid). Verder hierover in het Nationaal plan van aanpak windenergie (uitgave rijksoverheid januari 2008): *De kosten van offshore- windmolens zijn ongeveer tweemaal zo hoog als die van windmolens op het land. De kosten van een KWh die opgewekt is met een zonnecel(PV) liggen bijna zeven maal zo hoog als die van een windmolen op land. Bij zonneenergie is de ecologische terugverdientijd langer en het ruimtebeslag groter. Bij het bijstoken van biomassa speelt de discussie over de duurzaamheid van de verschillende soorten biomassa een belangrijke rol. CO2-afvang en -opslag zijn als serieus alternatief nog volop in ontwikkeling en de komende jaren nog niet op grote schaal toepasbaar. De komende 4 jaar moet windenergie op land bijdragen aan het hogere aandeel duurzame energie.*

Conclusie:

De reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-10 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Recreatie en recreatieve bedrijvigheid zijn onverenigbaar met windmolens. Het Platform voor Ruimte en Recreatie stelde al in 2000 dat de Nederlander steeds meer behoefte krijgt aan rust en ruimte.
- b. Belangrijke recreatiegebieden worden aangetast.
- c. Zicht op Zierikzee en de Zeelandbrug zal worden gedomineerd door windmolens.
- d. Friesland heeft geleerd en staat geen windmolens meer toe in Waddenzee.
- e. Windmolenparken bedreigen de bruinvissen.
- f. Windmolens moeten bij voorkeur worden geplaatst bij gebouwen, fabrieken of andere uitzichtbepalende elementen.
- g. Ligging nabij Oosterschelde vereist zorgvuldig onderzoek, dat is niet gedaan.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 c. Aanvullend: recreatie en windturbines gaan wat de gemeente betreft wel degelijk samen, mits de afstand tussen beide bestemmingen (met name verblijfsrecreatie) voldoende is. De locatie van inspreker is een voormalige camping van Staatsbosbeheer en staat vanuit die historie bekend om de rust die er heerst. Gelet op de milieucontouren (geluid en slagschaduw) is er geen aanleiding om te veronderstellen dat die rust op de camping zal worden verstoord. De ruimte zal niet worden aangetast, juist omdat de windturbines geen zicht op het landschap en dus de ruimte wegnemen omdat het ranke bouwwerken betreffen.
- b. Er zijn naar onze mening in de nabijheid van de geplande windturbines geen belangrijke recreatiegebieden die zullen worden aangetast. Voor zover inspreker verwijst naar het bos- krekengebied bij Ouwerkerk: juist vanwege mogelijke invloed daarop is het initiatief voor de windturbines op deze locatie beperkt tot het huidige plangebied. In het verleden lagen er plannen om de opstelling vanaf de Zeelandbrug tot aan het Bos te laten doorlopen langs de Nieuwendijk. Met windturbines aan de Nieuwendijk heeft het gemeentebestuur juist niet ingestemd vanwege de mogelijke invloed op het strandje van Ouwerkerk (Zuidbout) en het bos- en krekengebied bij Ouwerkerk. De invloed van de geplande windturbines op het bos- en krekengebied is naar onze mening beperkt. De windturbines zijn bovendien geen noviteit in het gebied. De windturbines komen op vele plaatsen in Nederland voor, ook in de nabijheid van recreatieve gebieden zonder dat zulks leidt tot aantasting van de recreatie.
- c. Uit de visualisaties blijkt dat het zicht op Zierikzee door de windturbines niet zal worden gedomineerd. Weliswaar zullen bij het benaderen van Zierikzee vanuit het zuiden de windturbines aan de rechterzijde van de Zeelandbrug worden opgemerkt en zelfs dominant aanwezig zijn, dat heeft echter geen invloed op het silhouet van Zierikzee. Vanuit andere locaties rondom Zierikzee zal de invloed van de windturbines op Zierikzee beperkt zijn, zo blijkt uit de visualisaties die als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan zijn gevoegd.
- d. De windturbines komen aan de Gouweveerse Zeedijk, op huidige agrarische percelen. Er worden met dit plan geen windturbines in de Oosterschelde mogelijk gemaakt.
- e. Omdat de windturbines op het land zullen worden gebouwd is er geen nadelige invloed op flora en fauna in het water te verwachten, zoals blijkt uit het natuuronderzoek dat als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan is gevoegd.
- f. De windturbines zijn juist gesitueerd bij de aanlanding van de Zeelandbrug om deze locatie te markeren. De Zeelandbrug is uitzichtbepalend element dat door de plaatsing van windturbines extra wordt benadrukt. Er is daarmee sprake van een zogenaamde "landmark". In het provinciaal beleid is dit ook duidelijk één van de motiveringen waarom op deze locatie windturbines aanvaardbaar zijn.
- g. Er is zorgvuldig en herhaald onderzoek verricht naar de mogelijke gevolgen voor de natuur, in het bijzonder de Oosterschelde. Zie verder antwoord bij I-2 & I-3 c.

Conclusie:

De reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-11 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Strijdig met Natuurpark Oosterschelde.
- b. Wind is onbetrouwbaar, er is altijd een energiecentrale nodig als backup.
- c. Windmolens zijn efficiënte kapitaalsvernietigings-installaties.

Beantwoording gemeente:

- a. Naar onze mening is het plan niet strijdig met Natuurpark Oosterschelde. Er is ook geen aanleiding strijdigheid te veronderstellen aangezien ook de Provincie Zeeland en de VROM-inspectie hebben ingestemd met het plan en Nationaal Park Oosterschelde expliciet heeft aangegeven dat een reactie niet nodig is (zie vooroverlegreacties).
- b. Nut en noodzaak van het opwekken van duurzame energie door middel van windturbines staan niet ter discussie. Dat een backup-systeem nodig is voor windstille momenten betekent naar onze mening ook niet dat het opwekken van duurzame energie geen voordelen heeft. Het opwekken van windenergie is van groot maatschappelijk belang.
- c. Het opwekken van windenergie heeft een belangrijke technologische ontwikkeling doorgemaakt. De huidige generatie windturbines, zoals ook hier zal worden gerealiseerd, kan op efficiënte wijze duurzame energie produceren. Het is onduidelijk waarom inspreker meent dat er sprake is van kapitaalsvernietiging.

Conclusie:

De reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-12 Familie ...

Reactie:

- a. Vanuit Rijksuniversiteit Groningen zojuist verontrustende resultaten over geluidsoverlast bekend.
- b. Op grond van het Besluit voorzieningen en installaties milieubeheer hoeft bij vergunningen op meer dan 300 meter afstand van een windpark de geluidbelasting niet te worden onderzocht terwijl grenswaarden voor geluid tot op anderhalve kilometer worden overschreden.
- c. Aantasting aanblik eiland.
- d. Beter is om windmolenpark te vestigen bij Neeltje Jans.

Beantwoording gemeente:

- a. De informatie van de Rijksuniversiteit Groningen dateert van enkele jaren geleden. Inmiddels is de normstelling aangepast om juist de nadelige meteorologische situaties die door de universiteit waren blootgelegd beter in de normstelling mee te nemen. Sinds 1 januari 2011 is daarom de methode van berekenen en meten van windturbinegeluid gewijzigd naar een systematiek waardoor rekening wordt gehouden met de uitzonderlijke meteorologische situaties zoals de Rijksuniversiteit die heeft aangetoond. In het ontwerpbestemmingsplan is daarom een update van het akoestische onderzoek opgenomen waaruit blijkt dat, ook rekening houdende met de nieuwe geluidsnormen en –methodiek, wordt voldaan aan de landelijke normen. Voor geluidsoverlast ter plaatse van woningen hoeft daarom niet te worden gevreesd. Dat betekent overigens niet dat de windturbines niet hoorbaar zullen zijn bij de woningen waar (net) aan de wettelijke norm wordt voldaan. De beleving van geluid afkomstig van de windturbines is persoonlijk en de ervaring ervan is subjectief. Het voldoen aan de normen betekent wel dat de geluidbelasting bij die norm als algemeen aanvaardbaar is aangemerkt.
- b. Inspreker bedoelt waarschijnlijk het Activiteitenbesluit (waarin het Besluit installaties en voorzieningen milieubeheer is opgegaan) zoals dat tot 1 januari 2011 gold. Inderdaad was op grond van dat Activiteitenbesluit geen akoestisch onderzoek vereist indien woningen op meer dan 300 meter van een windturbine waren gelegen. Desondanks is in deze procedure wel akoestisch onderzoek uitgevoerd. Daaruit blijkt dat bij woningen op circa 475 meter van een windturbine reeds wordt voldaan aan de normen. Dat een overschrijding van de normen tot op anderhalve kilometer afstand zou plaatsvinden kunnen wij daarom niet onderschrijven. Overigens is op grond van het per 1 januari 2011 gewijzigde Activiteitenbesluit bij het oprichten van windturbines altijd een akoestisch onderzoek vereist. In onderhavige procedure is vanwege de gewijzigde normstelling en methodiek in het Activiteitenbesluit ook een nieuw akoestisch onderzoek verricht en opgenomen in de bijlagen bij het ontwerpbestemmingsplan.
- c. Zie antwoorden bij I-1 a en I-10 c.
- d. Zie antwoord bij I-1 j.

Conclusie:

De reacties onder a. en b. leiden tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-13 Familie ...

Reactie:

- a. Geen plaats windmolens bij Oosterschelde en krekengebied i.v.m. landschapsontsiering en rustverstoring.
- b. Strijd met gemeentelijke beleid waarin is opgenomen dat niet meer aan grootschalige windturbines op het eiland zou worden meegewerkt.
- c. Windmolen dichtst bij Noordbout moet worden heroverwogen omdat die dicht bij Ouwerkerk ligt vanwege geluid en slagschaduw.
- d. Aan overkant van Zeelandbrug staan maar 3 windmolens, dus zouden er hier ook 3 moeten staan.
- e. Het is de vraag of mensen blijven vissen aan de Noordbout als er een windmolen boven je draait.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoorden bij I-1 a en I-1 f.
- b. Het gemeentelijk beleid geeft inderdaad aan dat er geen medewerking meer wordt verleend aan nieuwe grootschalige windturbines. Daarbij is echter nadrukkelijk gesteld dat aan deze locatie nog wel medewerking zal worden verleend. Deze locatie is al lange tijd in ontwikkeling met instemming van de gemeente. Van een betrouwbare overheid mag en moet worden verwacht dat die toezeggingen worden nagekomen. Als gemeente zijn randvoorwaarden gesteld en mits daarbinnen de locatie kon worden ontwikkeld zou er medewerking worden verleend. Aan de gestelde randvoorwaarden (zie ook antwoord bij I-6 & I-7 e) is voldaan zodat een wijziging van het bestemmingsplan in de rede ligt.
- c. Zie antwoorden bij I-2 & I-3 f en I-12 a. Ter plaatse van de woningen in Ouwerkerk zal worden voldaan aan de wettelijke normen.
- d. De locatie aan de Gouweveerse Zeedijk heeft een landschappelijke samenhang met de locatie aan de overzijde van de Zeelandbrug, dat is correct. Het is echter niet bij voorbaat dan ook noodzakelijk om een gelijk aantal (of grootte) windturbines te plaatsen aan beide zijden van de brug. Een locatie moet zo optimaal worden benut om juist de relatieve gevolgen van de landschappelijk ingreep te beperken. Minder windturbines op deze locatie betekent weer meer windturbines op een andere locatie, uitgaande van dezelfde hoeveelheid op te wekken duurzame energie. De optimale benutting van deze locatie leidt tot 4 windturbines. Uit het deskundigenrapport over de landschappelijke effecten blijkt dat op deze locatie 4 windturbines goed passen.
- e. Windturbines zijn geen noviteit binnen Zeeland. Bovendien moet worden bedacht dat de windturbines op het land staan en zeker niet boven het water draaien. Men zal dus niet kunnen vissen onder een draaiende windturbine. Op het water zal al snel het achtergrondgeluidniveau het geluid van de windturbines overstemmen zodat de invloed beperkt zal blijven tot het uitzicht op de windturbines. Dat achten wij aanvaardbaar.

Conclusie:

De reactie onder c. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-14 Familie ...

Reactie:

- a. De windmolens zijn in dit kleinschalig landschap ongepast.
- b. Gemeente schrijft zelf dat de moderne turbines niet in te passen zijn..
- c. Waar het rustig is, moet het rustig blijven volgens het beleid. Hoe wordt de stilte in het gebied rondom het windpark geborgd?
- d. Het woonplezier in de Gouweveerse polder wordt ontnomen.
- e. Participerende bewoners worden door investeerders verkeerd beeld geschetst.
- f. Openheid zou moeten worden behouden.
- g. Zelfgemaakte visualisaties zijn meegestuurd.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 a.
- b. Zie antwoord bij I-13 b.
- c. Het beleid "geluid en stilte" gaat uit van behoud van rust en stilte daar waar aanwezig. Dit beleid is nog niet geconcretiseerd en daarom kan dit plan niet worden getoetst aan dit beleidsonderdeel. Bovendien betreft het initiatief een plan waaraan onder voorwaarden planologische medewerking is toegezegd vóór het opstellen van

het beleidsonderdeel. Het beleid kan dan niet dusdanig worden uitgelegd dat medewerking wordt geweigerd terwijl wel aan de gestelde randvoorwaarden is voldaan. Van een betrouwbare overheid mag een consistente houding worden verwacht.

- d. De windturbines zullen een invloed op de beleving van het eiland met zich brengen. Het woongenot in Ouwerkerk zal naar onze mening daardoor niet onaanvaardbaar verminderen. De windturbines kunnen en zullen aan de landelijke normen voor hinder naar de omgeving voldoen zodat het woon- en leefklimaat hooguit beperkt wordt aangetast.
- e. Voor het in beeld brengen van de gevolgen van de windturbines zijn deskundige bureaus ingeschakeld zodat de gevolgen voor natuur, geluid, slagschaduw en landschap reëel in beeld zijn gebracht.
- f. Zie antwoord bij I-6 & I-7 c.
- g. Van één van de zelfgemaakte visualisaties is een deskundige gevraagd om deze te controleren op juistheid. Die foto is overigens vanaf de locatie van inspreker V.d.Hamer (zie nr. 8). Inspreker woont op grotere afstand van de windturbines. Één van de door inspreker vervaardigde visualisaties (zie op volgende pagina afbeelding I) hebben wij laten beoordelen door Van Grinsven Advies die deskundig is in het maken van visualisaties. Daaruit bleek de positie en de afmetingen niet in overeenstemming zijn met de te verwachten situatie, bovendien was de kleurstelling niet realistisch. Vanaf dezelfde locatie is een met de juiste software geproduceerde visualisatie gemaakt van de meest reële windturbine met een rotordiameter van 101 meter, zie op volgende pagina afbeelding II. De gemeente acht de effecten aanvaardbaar.

Conclusie:

De reactie leidt niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

Afbeelding I

Afbeelding II

I-15 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Windturbines hebben laag rendement.
- b. Bij hogere windsnelheid moet de windturbine geremd worden.
- c. Er is reserve stroomvoorziening nodig.
- d. Productie van windturbines is kostbaar, verbruikt zeldzame en fossiele grondstoffen en is milieuvervuilend.
- e. Kosten worden pas in 15 jaar terugverdiend.
- f. Recyclen van polyester van windturbines is duur.
- g. Er is veel materiaal nodig om maar weinig energie op te wekken.
- h. Waarde van woningen daalt.
- i. Horizonvervuiling.
- j. Reductie van CO₂ is verwaarloosbaar klein.
- k. Dode vogels.
- l. Geluidsoverlast.
- m. Subsidies.
- n. Genot recreëren zal verminderen.

Beantwoording gemeente:

- a. De windturbines op deze locatie kunnen met voldoende rendement worden geëxploiteerd.
- b. Bij hogere windsnelheid bereikt de windturbine zijn maximale vermogen. De windturbine zal bij toenemende windsnelheid dan niet sneller gaan draaien maar zal door het draaien (pitchen) van de rotorbladen ten opzichte van de wind zorgen dat er minder wind wordt gevangen terwijl nog net zoveel energie wordt opgewekt.
- c. Zie antwoord bij I-11 b.
- d. De achtergronden van de productie van windturbines zijn in dit kader niet relevant. Nut en noodzaak van windenergie staan niet ter discussie. Het gaat in deze procedure om de planologische aanvaardbaarheid en regeling om de windturbines op deze locatie mogelijk te maken.
- e. Zie antwoorden bij I-15 a en d.
- f. Zie antwoord bij I-15 d.
- g. Zie antwoord bij I-15 d.
- h. Zie antwoord bij I-1 k.
- i. Zie antwoord bij I-1 a.
- j. Zie antwoord bij I-15 d.
- k. Zie antwoord bij I-2 & I-3 c. Verder: Het aantal dode vogels als gevolg van de windturbines is in het natuuronderzoek bij het ontwerpbestemmingsplan onderzocht. De aantallen zijn beperkt en aanvaardbaar.
- l. Zie antwoorden bij I-1 f, I-1 g, I-2 & I-3 f en I-12 a.
- m. Het is correct dat windturbines thans nog subsidies nodig hebben om rendabel te kunnen draaien. Bij een stijging van de elektriciteitsprijs zal de omvang van de subsidie verder afnemen. Zie ook antwoord bij I-15 d.
- n. Zie antwoorden bij I-1 c en I-10 b.

Conclusie:

De reactie onder h. leidt tot aanpassing van de bijlagen (opnemen van planschade risicoanalyse) en de toelichting op dit punt.

De reactie onder l. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-16 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Verslechtering woon- en leefklimaat.
- b. Waardedaling woning die leidt tot planschade, gelet op de uitspraak van de Hoge Raad waarbij een onroerend goed dat zich binnen een afstand van 2 tot 2,5 kilometer bevindt een waardevermindering kan ondergaan van 30%.
- c. Geluidsoverlast op woning op 1200 meter.
- d. Landschapsaantasting.
- e. Te weinig aandacht geweest voor overtuigende vogels.
- f. Hoogwatervluchtplaats bevindt zich precies bij geplande windmolens.
- g. Gouweveerpolder ligt precies in vogeltrekroute.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoorden bij I-4 c, I-6 & I-7 a, I-8 a en I-14 d.

- b. Zie antwoord bij I-1 k. Aanvullend: de uitspraak van de Hoge Raad waarbij 30% vermindering werd vastgesteld is bekend. Het betrof een specifieke situatie in de omgeving van een windpark in Groningen. Mede naar aanleiding van de inspraakreacties is een planschaderisicoanalyse opgesteld. Daaruit blijkt dat er van planschade nauwelijks tot geen sprake zal zijn omdat de waardedaling niet of zeer beperkt is. De WOZ-waarde zal daarom ook niet worden beïnvloed.
- c. Zie antwoord bij I-2 & I-3 f.
- d. Zie antwoord bij I-1 a.
- e. Door deskundigen zijn de mogelijke gevolgen voor de natuur waaronder vogels onderzocht en in beeld gebracht. Daaruit blijkt dat de gevolgen verwaarloosbaar zijn en in elk geval aanvaardbaar. Zie ook antwoord bij I-2 & I-3 c.
- f. De hoogwatervluchtplaats is expliciet in het onderzoek naar de gevolgen voor de natuur betrokken.
- g. Het al dan niet aanwezig zijn van een vogeltrekroute en de gevolgen van de windturbines voor vogels zijn door een deskundige onderzocht. Er is geen aanleiding om te twijfelen aan het deskundigenrapport. Uit het rapport blijkt dat de gevolgen aanvaardbaar zijn.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (opnemen van planschade risicoanalyse) en de toelichting op dit punt.

De reactie onder c. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-17 Dhr./Mw. ... en gelijkkluidende inspraakreactie

I-18 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Er zal een teruggang in toerisme plaatsvinden omdat de toerist andere gebiedskeuze maakt.
- b. In een groot gebied zal geluidsoverlast en lichthinder plaatsvinden.
- c. De windmolens passen niet in de kleinschalige omgeving.
- d. Horizonvervuiling.
- e. Er is geen goede reden om juist op deze locatie windmolens te plaatsen.
- f. Betere bundelen windenergie op bepaalde locaties.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoord bij I-1 c.
- b. Het is juist dat in het gebied direct rondom het windpark een bepaalde mate van geluid- en slagschaduwbelasting zal optreden. Dat is echter aanvaardbaar omdat het gebruik van dat gebied daardoor niet wordt belemmerd of negatief wordt beïnvloed.
- c. Zie antwoord bij I-1 a.
- d. Zie antwoord bij I-1 a.
- e. Zie antwoord bij I-2 en I-3 h.
- f. Zie antwoord bij I-4 f.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-19 Dhr./Mw. ...

Reactie:

- a. Woongenot zal afnemen.
- b. Verstoren van stilte en rust, ook binnen geluidsnormen.
- c. Waardedaling onroerende zaak.
- d. Worden windturbines stil gezet bij slagschaduw op mijn woning en hoe wordt dat door de gemeente geborgd?
- e. Voortschrijdend inzicht moet leiden tot conclusie dat de windmolens niet op deze plek horen.
- f. Het historische silhouet van Zierikzee gaat verloren.
- g. Animaties vanaf de Nieuwe Noorddijkseweg / Groene Dijk zouden moeten worden gemaakt.
- h. De windmolens leiden tot schaalverkleining van het Bos en Krekengebied.
- i. Weidsheid wordt aangetast.
- j. Watersporters worden ingeklemd tussen 2 rijen windmolens en Zeelandbrug.
- k. Landschap wordt geschaad.
- l. Een regionale kosten- batenanalyse ontbreekt en moet nog gemaakt worden.

- m. Waarom is de recreatiesector niet om advies gevraagd?
- n. Hoe past het windpark in de promotie van natuurlijke en landschappelijke waarden?
- o. Windenergie is door productie, materiaalgebruik en onderhoud milieubelastend.
- p. Windmolens draaien meer op subsidies dan op wind.
- q. Ontwikkeling technologie is onvoldoende.
- r. Windenergie is afhankelijk van politiek en die is grillig.

Beantwoording gemeente:

- a. Zie antwoorden bij I-4 c, I-6 & I-7 a, I-8 a en I-14 d.
- b. Zie antwoorden bij I-17 & I-18 b. Verder: mogelijk zullen bij woningen waarbij wordt voldaan wordt aan de landelijke geluidnormen in bepaalde gevallen de windturbines hoorbaar zijn. Dat kan door individuen worden beschouwd als het verstoren van de thans aanwezige stilte of rust. Er bestaat echter geen recht op behoud van de thans aanwezige rust of stilte, dan zou er immers geen enkele ontwikkeling meer mogelijk zijn. Zolang het beleidsonderdeel "Geluid en stilte" niet is geconcretiseerd zijn de objectieve geluidsnormen in de milieuwet- en regelgeving richtinggevend voor de aanvaardbaarheid van activiteiten.
- c. Zie antwoord bij I-1 k.
- d. Op grond van de van toepassing zijnde milieuregelgeving (Activiteitenbesluit milieubeheer) is een bepaalde hoeveelheid slagschaduw op woningen toegestaan. De milieuregelgeving heeft rechtstreekse werking dus de gemeente kan het naleven ervan afdwingen. In de praktijk worden de momenten dat slagschaduw kan plaatsvinden boven de wettelijke norm geprogrammeerd in de software van de windturbine en gekoppeld aan een automatische stilstandregeling in de windturbine. Daardoor schakelt de windturbine automatisch af als de maximale hinderduur per jaar is bereikt en slagschaduw dreigt op te treden. De gemeente kan de programmering van de windturbines controleren indien het vermoeden bestaat dat de automatische stilstandregeling niet in werking is gesteld.
- e. Gelet op het nog steeds aanwezige groot maatschappelijk belang van het opwekken van duurzame energie met windturbines en ook de provinciale opvattingen over deze locatie geen aanleiding om van medewerking aan de windturbines af te zien.
- f. Zie antwoord bij I-10 c.
- g. De posities voor visualisaties zijn zorgvuldig gekozen. Uiteraard zijn er altijd nog andere plaatsen denkbaar van waaruit een visualisatie kan worden gemaakt. Naar onze mening geven de huidige visualisaties voldoende informatie om een zorgvuldige afweging te maken.
- h. Weliswaar zijn de windturbines grote bouwwerken met hun landschappelijke invloed op nabijgelegen landschapselementen. Het zijn echter gelijktijdig ook ranke bouwwerken waardoor openheid en weidsheid niet worden aangetast. Niet valt in te zien waarom het Bos en Krekengebied zouden worden "verkleind" tot parken.
- i. Zie antwoorden bij I-6 & I-7 c.
- j. De windturbines aan beide zijden van de Zeelandbrug zorgen niet voor een barrière of een afsluiting van het landschap. Er zal geen muur ontstaan die leidt tot het inklemmen van watersporters op de Oosterschelde omdat de windturbines ranke bouwwerken zijn die het zicht op het achtergelegen landschap niet afsluiten.
- k. Zie antwoord bij I-1 a.
- l. Er bestaat geen aanleiding om een regionale kosten-batenanalyse te maken omdat de effecten van de windturbines beperkt blijven tot de directe omgeving. Er bestaat geen aanleiding om aan te nemen dat de recreatieve sector nadelige effecten zal ondervinden van dit initiatief omdat windturbines geen noviteit zijn in Zeeland, noch in onze gemeente. Er is in andere gevallen met windturbines ook geen kosten-batenanalyse gemaakt.
- m. Er is vooroverleg gepleegd met onze vooroverlegpartners. De recreatieve sector is niet om advies gevraagd omdat daarvoor geen aanleiding bestond. Zie ook vorige antwoord en antwoord bij I-1 c.
- n. Het eiland heeft ook na realisatie van dit plan een variatie aan natuurlijke en landschappelijke waarden. De windturbines die aan de Zeelandbrug zijn gekoppeld leveren een nieuw landschapselement op. Dat levert niet per definitie een aantasting van de landschappelijke waarden van het eiland op. Naar onze mening zijn de landschappelijke effecten aanvaardbaar. De windturbines leveren geen onaanvaardbare aantasting van het landschap en daarmee de landschappelijke waarden van het eiland op.
- o. Zie antwoord bij I-15 d.
- p. Zie antwoord bij I-15 m.
- q. Zie antwoorden bij I-15 a en I-15 d.
- r. De politiek is al jaren onverdeeld over stimulering van windenergie. Slechts de mate van stimulering is in de politiek steeds een onzeker aspect. Diezelfde politiek blijft ook nu achter nut en noodzaak van het opwekken van duurzame energie met windturbines staan. Zie verder antwoord bij I-15 d.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De reactie onder c. leidt tot aanpassing van de bijlagen (opnemen van planschade risicoanalyse) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

I-20 Dhr./Mw. ...

Deze reactie is op 11 januari 2011 ontvangen, buiten de termijn voor het indienen van inspraak. Desondanks is de reactie en beantwoording wel opgenomen:

Reactie:

- a. Waarom worden de windturbines niet geconcentreerd bij een industriegebied?
- b. De windturbines veroorzaken geluidsoverlast en slagschaduwhinder.
- c. Het verbaast insprekers dat de windturbines nabij een natuurgebied worden gesitueerd.
- d. De waarde van de woning zal met 30% dalen en zal door middel van een planschadeclaim worden verhaald.

Beantwoording gemeente:

- a. Windturbines op een industriegebied is vanwege veiligheidsaspecten geen eenvoudige combinatie. Bedrijven worden "gehinderd" in de mogelijkheden vanwege veiligheidscontouren die in acht moeten worden genomen. Dat zijn relatief kleine contouren (zie ook hoofdstuk 4 in het ontwerpbestemmingsplan) maar beperken industriegebieden dus wel. Met deze locatie wordt aangesloten bij de aanlanding van de Zeelandbrug die wordt gemarkeerd door de windturbines.
- b. Zie antwoord bij I-2 en I-3 f.
- c. Zie antwoord bij I-1 i.
- d. Zie antwoord bij I-16 b.

Conclusie:

De reactie onder b. leidt tot aanpassing van de bijlagen (nieuw akoestisch onderzoek) en de toelichting op dit punt.

De reactie onder d. leidt tot aanpassing van de bijlagen (opnemen van planschade risicoanalyse) en de toelichting op dit punt.

De overige reacties leiden niet tot aanpassing van de toelichting, regels en verbeelding (plankaart).

4. Ambtshalve aanpassingen

Voorgesteld wordt om de inhoudelijke regels zoals opgenomen in het voorontwerpbestemmingsplan aan te vullen om de volgende details nauwkeuriger te regelen om daarmee rechtstreeks de landschappelijke gevolgen beter in te kaderen:

- a. De windturbines moeten in een rechte lijnopstelling worden gesitueerd.
- b. De verhouding van rotordiameter ten opzichte van de ashoogte is vastgelegd. Daardoor is gewaarborgd dat geen grotere of kleinere rotoren wordt toegepast dan de thans met visualisaties in beeld gebrachte maatvoering.
- c. Expliciet is opgenomen dat er geen andere bouwwerken mogen worden gebouwd dan windturbines, nutsvoorzieningen en hekwerken. Tevens is expliciet opgenomen dat de gebouwen niet voor bewoning mogen worden gebruikt.
- d. De hoogte van de kraanopstelplaatsen is vastgelegd. Tevens is gewaarborgd dat de vorm van de kraanopstelplaats bij elke windturbine gelijk is.
- e. Ter waarborging dat de windturbines geheel binnen de bestemmingsvlakken zullen worden gebouwd is expliciet opgenomen dat de rotorbladen geheel boven het bestemmingsvlak moeten draaien.
- f. In artikel 4.2 sub b is een tekstuele wijziging doorgevoerd om de regeling volledig in overeenstemming te brengen met het Bestemmingsplan Buitengebied en het gemeentelijke beleid inzake archeologie.
- g. De 10%-ontheffingsbevoegdheid is beperkt tot alleen het maximale bebouwingsoppervlak (zie artikel 3.2.4). Er is dus geen ontheffing mogelijk op de maatvoering voor de hoogte van de windturbines zoals dat in artikel 3.2.1 is vastgelegd.

Ten behoeve van de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan is de maximale maatvoering van de kraanopstelplaatsen vergroot naar 1.260 m² (was 1.000 m²) omdat bij een bepaald type windturbine een rechthoekige opstelplaats nodig is van 28 bij 45 meter.